

Συγγραφείς:

Θεόδωρος Σταματίου
Οικονομολόγος
tstamatiou@eurobank.gr

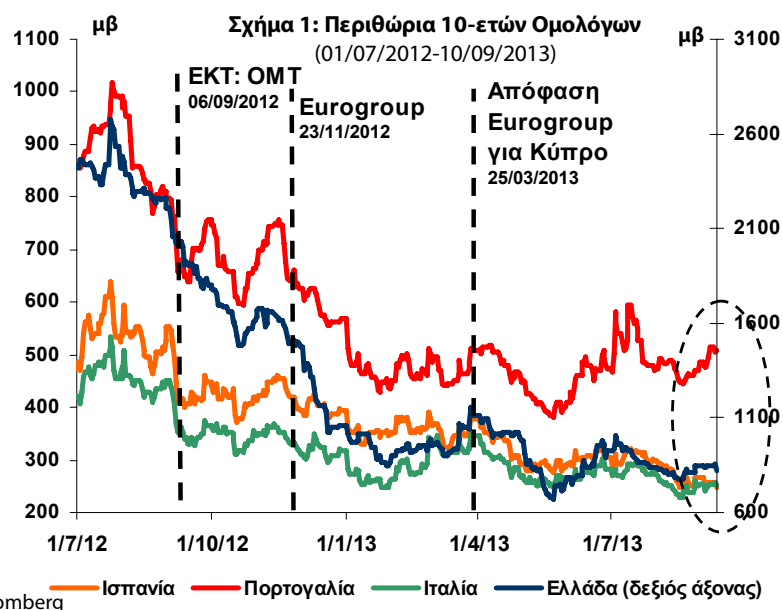
Θεοδόσιος Σαμπανιώτης
Οικονομικός Αναλυτής
tsabaniotis@eurobank.gr

ΡΗΤΡΑ ΜΗ ΕΥΘΥΝΗΣ

Το έντυπο αυτό εκδόθηκε από την Τράπεζα Eurobank Ergasias A.E. ("Eurobank") και δεν επιτρέπεται να αναπαράγεται κατά οποιονδήποτε τρόπο από τα πρόσωπα στα οποία αποστέλλεται ή να δοθεί σε οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο. Το έντυπο αυτό δεν αποτελεί προσφορά αγοράς ή πώλησης ούτε πρόσκληση για υποβολή προσφορών αγοράς ή πώλησης των κινητών αξιών που αναφέρονται σε αυτό. Η Eurobank και άλλοι που συνδέονται με αυτήν ενδέχεται να έχουν συμμετοχές και ενδέχεται να πραγματοποιούν συναλλαγές σε κινητές αξίες εταιρειών που αναφέρονται στο παρόν, καθώς επίσης ενδέχεται να παρέχουν ή να επιδιώκουν να παρέχουν υπηρεσίες επενδυτικής τραπεζικής στις εταιρείες αυτές. Οι επενδύσεις που αναλύονται στο έντυπο αυτό μπορεί να είναι ακατάλληλες για επενδυτές, με κριτήρια τους συγκεκριμένους επενδυτικούς στόχους τους και την οικονομική κατάσταση τους. Οι πληροφορίες που περιέχονται στο παρόν έχουν αποκλειστικά ενημερωτικό σκοπό και προέρχονται από πηγές που θεωρούνται αξιόπιστες αλλά δεν έχουν επαληθευτεί από την Eurobank. Οι απόψεις που διατυπώνονται στο παρόν ενδέχεται να μη συμπίπτουν με αυτές οποιουδήποτε μέλους της Eurobank. Καμία δήλωση ή διαβεβαίωση (ρητή ή σιωπηρή) δεν δίδεται όσον αφορά την ακρίβεια, πληρότητα, ορθότητα ή χρονική καταλληλότητα των πληροφοριών ή απόψεων που περιέχονται στο παρόν, οι οποίες μπορούν να αλλάξουν χωρίς προειδοποίηση. Καμία απολύτως ευθύνη, οπωσδήποτε και αν γεννάται, δεν αναλαμβάνεται από την Eurobank ή από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ή τα στελέχη της ή τους υπαλλήλους της όσον αφορά το περιεχόμενο του παρόντος. Άρθρα, μελέτες, σχόλια κ.λπ. εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις του συντάκτη τους. Ανυπόγραφα σημειώματα θεωρούνται της συντάξεως. Άρθρα, μελέτες, σχόλια κ.λπ. που υπογράφονται από μέλη της συντακτικής επιτροπής, εκφράζουν τις προσωπικές απόψεις του γράφοντα.

Πρωτογενές πλεόνασμα και τριμηνιαίο ΑΕΠ επιτρέπουν συγκρατημένη αισιοδοξία

- Στοιχεία Κεντρικής Κυβέρνησης: ικανοποιητική η εξέλιξη της εκτέλεσης του προϋπολογισμού για το οκτάμηνο εξαιτίας:
  - της βελτίωσης των εσόδων από έμμεσους φόρους πάνω από το μηνιαίο στόχο για τον Αύγουστο,
  - των αυξημένων εσόδων του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων,
  - των εσόδων από τη μεταφορά των αποδόσεων των Ελληνικών ομολόγων από τις Κεντρικές Τράπεζες του Ευρωσυστήματος.
- Τριμηνιαίο ΑΕΠ: η μείωση κατά μόνο -3,8% του ΑΕΠ σε ετήσια βάση το 2ο τρίμηνο του 2013 αποτελεί θετική έκπληξη και οφείλεται στη βελτίωση του εξωτερικού ισοζυγίου της οικονομίας.
- Διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις: η κατάταξη της Ελλάδας στην 91η θέση του Δείκτη ανταγωνιστικότητας του World Economic Forum δεν αντικατοπτρίζει την παρούσα κατάσταση αφού στηρίζεται σε στοιχεία του Μαΐου του 2012.
- Βιομηχανική παραγωγή: μειώθηκε κατά 3,2% σε ετήσια βάση στο επτάμηνο, με χαμηλότερους ρυθμούς από ότι το 2012 (-4,9%).
- Εμπορικό έλλειμμα: τον Ιούλιο μειώθηκε κατά -4,1% σε ετήσια βάση, με την επίδραση του εμπορίου πετρελαιοειδών να εξακολουθεί να είναι καθοριστική. Τον Ιούλιο οι εξαγωγές αυξήθηκαν κατά 6,7%, αλλά χωρίς τα πετρελαιοειδή μειώθηκαν κατά -6,3%.
- Πληθωρισμός: συνεχίστηκε τον Αύγουστο ο αποπληθωρισμός, με τον ρυθμό μείωσης των τιμών καταναλωτή (-1,3%) να αυξάνεται. Οι τιμές μειώθηκαν σε ετήσια βάση, για έκτο συνεχόμενο μήνα, κάτι που έχει συμβεί ξανά μόνο το 1962 και το 1968.

Ικανοποιητική εξέλιξη της εκτέλεσης του προϋπολογισμού της Κεντρικής Κυβέρνησης αλλά η αβεβαιότητα για τα έσοδα παραμένει

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κεντρικής Κυβέρνησης για την περίοδο Ιανουαρίου – Αυγούστου 2013, το ισοζύγιο του κρατικού προϋπολογισμού σε τροποποιημένη ταμειακή βάση ήταν ελλειμματικό κατά €2,4 δισ., μειωμένο σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο κατά -80,4%. Σε σχέση με τον αντίστοιχο στόχο του Μεσοπρόθεσμου Προγράμματος Δημοσιονομικής Στρατηγικής (ΜΠΔΣ2013-16) το ισοζύγιο του κρατικού προϋπολογισμού ήταν μειωμένο κατά -68,8%. Το πρωτογενές ισοζύγιο της κεντρικής κυβέρνησης για την περίοδο Ιανουαρίου-Αυγούστου 2013 ήταν θετικό (πρωτογενές πλεόνασμα) και διαμορφώθηκε στα €2,9 δισ.. Συνεπώς στο οκτάμηνο του 2013 έχουμε μια εμφανή βελτίωση του πρωτογενούς ισοζυγίου τόσο σε ετήσια βάση όσο και σε σχέση με τον αντίστοιχο στόχο του ΜΠΔΣ2013-16. Σημειώστε ότι την αντίστοιχη περίοδο του 2012 το πρωτογενές ισοζύγιο ήταν αρνητικό στα €1,4 δισ. ενώ και ο αντίστοιχος στόχος του ΜΠΔΣ2013-16 ήταν για αρνητικό πρωτογενές ισοζύγιο στα €2,5 δισ..

Η βελτίωση του πρωτογενούς ισοζυγίου της Κεντρικής Κυβέρνησης για την περίοδο Ιανουαρίου-Αυγούστου 2013 είναι αδιαμφισβήτητη σημαντική. Το ζητούμενο από εδώ και πέρα είναι η επίτευξη του πρωτογενούς πλεονάσματος για το σύνολο του 2013. Υπενθυμίζουμε ότι ο στόχος σύμφωνα με το ΜΠΔΣ2013-16 είναι για πρωτογενές πλεόνασμα Γενικής Κυβέρνησης 0,3% του ΑΕΠ για το 2013. Το κρίσιμο σημείο για την επίτευξη του παραπάνω στόχου είναι ο ρυθμός αύξησης των φορολογικών εσόδων μέχρι το τέλος του 2013. Με δεδομένη την παράταση της περιόδου υποβολής των φορολογικών δηλώσεων και τις καθυστερήσεις στην αποστολή των ειδοποιήσεων για φόρους ακίνητης περιουσίας προηγούμενων ετών (ΦΑΠ2011-12) η επίτευξη του στόχου για το πρωτογενές πλεόνασμα του 2013 θα κριθεί κυρίως από την δυνατότητα των φορολογουμένων (το 2013 θα είναι η 6^η συνεχόμενη χρονιά με αρνητικό ρυθμό μεταβολής του πραγματικού ΑΕΠ) να εκπληρώσουν τις φορολογικές τους υποχρεώσεις. Σύμφωνα με την ανακοίνωση του Υπουργείου τον Αύγουστο είχαμε βελτίωση των φορολογικών εσόδων αφού οι έμμεσοι φόροι (εξαιτίας της αύξησης του τουρισμού κυρίως) υπερκάλυψαν τον μηνιαίο στόχο για τον Αύγουστο κατά €0,5 δισ. ή 26,5%. Οι άμεσοι φόροι ήταν μειωμένοι κατά €0,2 δισ. ή -8% σε σχέση με τον μηνιαίο στόχο για τον Αύγουστο. Επιπλέον, η βελτίωση του πρωτογενούς ισοζυγίου μπορεί να αποδοθεί και σε μια σειρά από άλλους παράγοντες, όπως:

1. **Τα έσοδα από τη μεταφορά των αποδόσεων των Ελληνικών ομολόγων από τις Κεντρικές Τράπεζες του Ευρωσυστήματος (Securities Market Programme - SMPs).** Σύμφωνα με τις αποφάσεις των Eurogroup της 26^{ης} Νοεμβρίου 2012 και 28^{ης} Ιουλίου 2013 τα συγκεκριμένα κεφάλαια (€1,5 δισ.) καταβλήθηκαν από τις Κεντρικές

Τράπεζες των χωρών μελών. Σημειώστε ότι το έλλειμμα του 2013 σύμφωνα με το 2^ο Πρόγραμμα Σταθεροποίησης της Ελληνικής Οικονομίας δεν περιλαμβάνει τα συγκεκριμένα έσοδα. Αντίθετα, τα συγκεκριμένα έσοδα (όπως και τα κεφάλαια για τη στήριξη των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων) συμπεριλαμβάνονται στο έλλειμμα σύμφωνα με τη διαδικασία υπολογισμού της Eurostat. Συνεπώς τα έσοδα προ επιστροφών φόρων στο οκτάμηνο χωρίς τα έσοδα από το πρόγραμμα SMP θα ήταν €30,5 δισ. μειωμένα κατά μόλις -6,6% σε σχέση με το στόχο του ΜΠΔΣ2013-16.

2. **Η συνέχιση της πρακτικής της αναβολής επιστροφής των φόρων.** Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κεντρικής Κυβέρνησης, τα καθαρά έσοδα για την περίοδο Ιανουαρίου-Αυγούστου 2013 ανήλθαν σε €31,0 δισ. αυξημένα κατά 1,1% σε ετήσια βάση. Σε σύγκριση με τον αντίστοιχο στόχο του ΜΠΔΣ 2013-16 τα καθαρά έσοδα εμφανίζονται αυξημένα κατά 3,9%. Οι επιστροφές φόρων για τη συγκεκριμένη περίοδο ήταν μειωμένες τόσο σε ετήσια βάση κατά -52,9% όσο και σε σχέση με τον αντίστοιχο μηνιαίο στόχο του ΜΠΔΣ 2013-16 κατά -37,7%. Αν υποθέσουμε ότι οι επιστροφές φόρων ήταν ίσες με τον στόχο ΜΠΔΣ 2013-16 τότε ο ρυθμός μεταβολής των καθαρών εσόδων θα ήταν -1,4% σε ετήσια βάση και 1,4% σε σχέση με τον στόχο του ΜΠΔΣ 2013-16. Όπως έχουμε γράψει και στο παρελθόν η συγκεκριμένη πρακτική μόνο προσωρινά οφέλη έχει. Οι μειωμένες επιστροφές φόρων τους οκτώ πρώτους μήνες του έτους απλά αυξάνουν το ποσό που πρέπει να επιστραφεί τους υπόλοιπους μήνες. Σε αντίθετη περίπτωση θα επιβαρυνθούν με τα ποσά των εκκρεμών επιστροφών φόρων οι δημοσιονομικοί στόχοι του 2013.

3. **Οι αυξημένες εισροές από την Ευρωπαϊκή Ένωση μέσω του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ).** Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κεντρικής Κυβέρνησης τα έσοδα από το ΠΔΕ αυξήθηκαν κατά 61,6% σε ετήσια βάση και 25,2% σε σχέση με τον αντίστοιχο στόχο του ΜΠΔΣ2013-16 για το οκτάμηνο του 2013. Η συγκεκριμένη αύξηση οφείλεται σε αύξηση των εισροών από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η συγκεκριμένη εξέλιξη είναι θετική για τις δημόσιες επενδύσεις. Όμως η ενίσχυση του πρωτογενούς ισοζυγίου είναι προσωρινή αφού αυτό που αλλάζει είναι η κατανομή των εισπράξεων μέσα στο έτος και όχι το σύνολο των εσόδων από το ΠΔΕ. Τα τελευταία στο τέλος του 2013 θα είναι ίσα με τον αντίστοιχο στόχο του ΜΠΔΣ 2013-16.

4. **Η συνέχιση της πρακτικής της συγκράτησης συγκεκριμένων πρωτογενών δαπανών κάτω από τους μηνιαίους (σωρευτικούς) στόχους όπως αυτοί ορίζονται στον Προϋπολογισμό 2013.** Οι δαπάνες του τακτικού προϋπολογισμού για την περίοδο Ιανουαρίου-Αυγούστου 2013 ανήλθαν σε €34,8 δισ. μειωμένες κατά -18,9% σε ετήσια βάση και -5,8% σε σχέση με τον αντίστοιχο στόχο του ΜΠΔΣ 2013-16. Οι πρωτογενείς δαπάνες ήταν €28,4 δισ., μειωμένες κατά -9,1% σε ετήσια βάση αλλά και -6,4% σε σχέση με τον

αντίστοιχο μηνιαίο στόχο του ΜΠΔΣ 2013-16. Δεν έχουμε αναλυτικά στοιχεία για την κατανομή των πρωτογενών δαπανών στις διάφορες κατηγορίες τους αλλά θεωρούμε ότι η πρακτική συγκράτησης συγκεκριμένων κατηγοριών πρωτογενών δαπανών κάτω από τους στόχους όπως αυτοί ορίζονται στον Προϋπολογισμό 2013 – και χωρίς αυτή η συγκράτηση να οφείλεται σε αντίστοιχη ορθολογικοποίηση δαπανών ή άλλες περιοχές - συνεχίζεται¹.

5. **Η συνέχιση της πρακτικής μείωσης των δαπανών του ΠΔΕ.** Σύμφωνα με τα στοιχεία Κεντρικής Κυβέρνησης, οι δαπάνες του ΠΔΕ μειώθηκαν κατά -2,7% σε ετήσια βάση και κατά -33,9% σε σχέση με τον αντίστοιχο στόχο του ΜΠΔΣ 2013-16 για την περίοδο Ιανουαρίου-Αυγούστου 2013. Η συνέχιση της συγκεκριμένης πρακτικής δυσχεραίνει τις συνθήκες ρευστότητας στην ελληνική οικονομία.

Η μείωση του ΑΕΠ μόνο κατά -3,8% σε ετήσια βάση το δεύτερο τρίμηνο του 2013 αποτέλεσε θετική έκπληξη και αποδίδεται στις θετικές εξελίξεις στον εξωτερικό τομέα της οικονομίας

Σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ², το ελληνικό ΑΕΠ σημείωσε πτώση -3,8% στο δεύτερο τρίμηνο του 2013 σε ετήσια βάση. Σημειώνουμε ότι από το 3^ο τρίμηνο του 2008, η Ελλάδα συμπληρώνει 20 συνεχή τρίμηνα αρνητικών ρυθμών μεταβολής. Το ΑΕΠ μειώθηκε κατά -5,7% το 4^ο τρίμηνο του 2012 και κατά -5,6% το 1^ο τρίμηνο του 2013. Σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα στοιχεία σε ετήσια βάση η μεταβολή του ΑΕΠ για το 2012 είναι -6,4%. Στην τελευταία αναθεώρηση του 2^{ου} Προγράμματος Σταθεροποίησης της Ελληνικής Οικονομίας (Ιούλιος 2013) η πρόβλεψη για το ρυθμό μεταβολής του ΑΕΠ του 2013 είναι -4,2%.

Η επίδοση του 2^{ου} τριμήνου του 2013 μπορεί να θεωρηθεί ως θετική έκπληξη, ιδιαίτερα μετά την πρώτη εκτίμηση της ΕΛΣΤΑΤ³ για ρυθμό μεταβολής του ΑΕΠ στο -4,6%. Με δεδομένη την πίεση στην ιδιωτική κατανάλωση εξαιτίας της παρατεταμένης ύφεσης (το 2013 θα είναι η 6^η συνεχόμενη χρονιά με αρνητικό ρυθμό μεταβολής του πραγματικού ΑΕΠ), της αυξανόμενης ανεργίας και της μειωμένης ρευστότητας (καθυστερήσεις στην εκταμίευση των

δόσεων του δανείου του EFSF, στην εξόφληση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων, στην προώθηση του προγράμματος ιδιωτικοποιήσεων, κτλ) ο ρυθμός μεταβολής για το 2^ο τρίμηνο αναμενόταν χειρότερος. Σημειώστε ότι η δημόσια κατανάλωση μειώνεται και θα συνεχίσει να μειώνεται την επόμενη περίοδο εξαιτίας της δημοσιονομικής σύγκλισης σύμφωνα με το 2^ο Πρόγραμμα Σταθεροποίησης της Ελληνικής Οικονομίας.

Πίνακας 1: Τριμηνιαίο ΑΕΠ

(μη εποχικά διορθωμένα στοιχεία, 2011-2013, εκτιμήσεις για το 1ο τρίμηνο του 2013)

Τριμηνιαίο ΑΕΠ							
(σταθερές τιμές, % ετήσια μεταβολή, Q4 2011-Q1 2013)							
	Q4 2011	Q1 2012	Q2 2012	Q3 2012	Q4 2012	Q1 2013	Q2 2013
Τελική Καταναλωτική Δαπάνη	-6,0	-7,5	-7,3	-8,8	-9,0	-8,7	-6,3
Νοικοκυριών και ΜΚΙΕΝ	-7,3	-9,5	-8,6	-8,6	-9,6	-8,7	-6,3
Γενικής Κυβέρνησης	-0,5	1,4	-1,8	-10,2	-5,8	-8,8	-6,1
Ακαθάριστος Σχηματισμός Κεφαλαίου	-23,5	-31,1	-19,6	-28,9	4,9	8,5	-15,2
Ακαθάριστος Σχηματισμός Παγίου Κεφαλαίου	-23,0	-22,8	-21,5	-21,5	-10,3	-11,4	-11,0
Εξαγωγές Α&Υ	-5,1	4,2	-3,0	-4,2	-4,8	-2,5	0,9
Εισαγωγές Α&Υ	-12,0	-14,9	-12,9	-18,7	-8,1	-7,7	-11,8
ΑΕΠ	-7,9	-6,7	-6,4	-6,7	-5,7	-5,6	-3,8

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Αναλυτικότερα στο 2^ο τρίμηνο του 2013, η τελική καταναλωτική δαπάνη μειώθηκε κατά -6,3% του ΑΕΠ ως αποτέλεσμα τόσο της συρρίκνωσης του διαθέσιμου εισοδήματος όσο και του περιορισμού των δαπανών της Γενικής Κυβέρνησης.

Οι ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου μειώθηκαν κατά -11,0% του ΑΕΠ το 2^ο τρίμηνο του 2013 αν και ο ρυθμός μείωσης των επενδύσεων επιβραδύνθηκε σημαντικά. Ο ρυθμός μεταβολής των ακαθάριστων επενδύσεων παγίου κεφαλαίου παραμένει αρνητικός για 22 συνεχόμενα τρίμηνα. Η συγκεκριμένη εξέλιξη δείχνει το αρνητικό επιχειρηματικό κλίμα στην ελληνική οικονομία. Οι Ακαθάριστες Επενδύσεις κεφαλαίου (ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου + αποθέματα) είναι μειωμένες κατά -15,2 σε ετήσια βάση.

Οι εξαγωγές αγαθών αυξήθηκαν στο 0,9% του ΑΕΠ το 2^ο τρίμηνο του 2012 εξαιτίας των καλύτερων των αναμενόμενων επιδόσεων του τουριστικού τομέα. Οι εισαγωγές μειώθηκαν σημαντικά κατά -11,8% του ΑΕΠ. Η μείωση των εισαγωγών οφείλεται κυρίως στην επίδραση της ύφεσης.

Η επιστροφή σε θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο για την επιτυχία της ασκούμενης οικονομικής πολιτικής. Σημειώστε ότι σύμφωνα με το 2^ο Πρόγραμμα Σταθεροποίησης της Ελληνικής Οικονομίας ο ρυθμός μεταβολής του ΑΕΠ για το 2013 αναμένεται στο -4,2% του ΑΕΠ για το 2013. Θετικοί ρυθμοί μεταβολής του ΑΕΠ αναμένονται από το 2014 (0,6% του ΑΕΠ) και μετά. Η πρόβλεψη της Διεύθυνσης Οικονομικών Μελετών της Eurobank – με βάση όλη την πρόσφατη πληροφόρηση για τις επιδόσεις του εξωτερικού τομέα της οικονομίας – είναι για ελαφρώς βελτιωμένο ρυθμό μεταβολής του ΑΕΠ το 2013 στο -3,9%.

Η κυβέρνηση είναι αναγκαίο να ολοκληρώσει τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που απαιτούνται για να βελτιώσουν την αποτελεσματικότητα του κρατικού μηχανισμού και την

¹ Βλέπε 7 Ημέρες Οικονομία (03/09/2013):

http://www.eurobank.gr/Uploads/Reports/7HMERES_OIKONOMIA_03092013v.pdf

² Για τη σχετική ανακοίνωση βλέπε:

http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/BUCKET/A0704/PressReleases/A0704_SEL84_DT_QQ_02_2013_01_P_GR.pdf

³ Βλέπε σχετική ανακοίνωση της ΕΛΣΤΑΤ στις 12 Αυγούστου 2013 και 7

Ημέρες Οικονομία (28/08/2013):

http://www.eurobank.gr/Uploads/Reports/7qHMERES_OIKONOMIA_28082013v.pdf

ανταγωνιστικότητα της οικονομίας και συνεπώς να δημιουργήσει εκείνες τις προϋποθέσεις που θα επιτρέψουν το 2013 να είναι η τελευταία χρονιά με αρνητικό πρόσημο στο ρυθμό μεταβολής του ΑΕΠ.

Η κατάταξη του World Economic Forum δεν αντικατοπτρίζει τη σημαντική πρόοδο που έχει επιτευχθεί όσον αφορά την προώθηση των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων από τον Σεπτέμβριο του 2012 μέχρι σήμερα

Σύμφωνα με το δείκτη ανταγωνιστικότητας του World Economic Forum (WEF Global Competitiveness Report 2013-14) η Ελλάδα καταλαμβάνει την 91^η θέση το 2013 μεταξύ 148 χωρών. Στον αντίστοιχο δείκτη του 2012 η Ελλάδα κατατασσόταν στην 96^η θέση μεταξύ 144 χωρών. Με άλλα λόγια μέσα σε ένα χρόνο η κατάταξη της Ελλάδας βελτιώθηκε μόνο κατά 5 θέσεις.

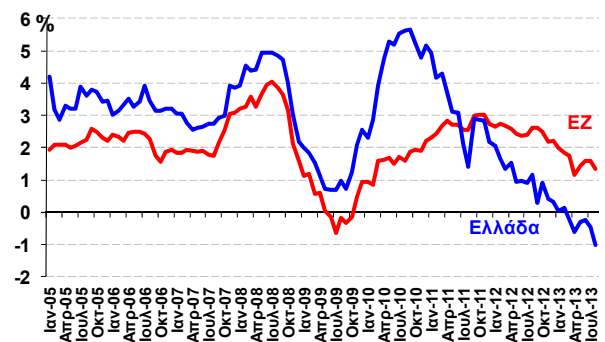
Θεωρούμε ότι η συγκεκριμένη βελτίωση αν και σημαντική, δεν αντικατοπτρίζει την πρόοδο που έχει επιτευχθεί όσον αφορά την προώθηση των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων από τον Σεπτέμβριο του 2012 μέχρι σήμερα. Για την κατασκευή του δείκτη ανταγωνιστικότητας του WEF για το 2014 και ιδιαίτερα για την καταγραφή της πρόοδου όσον αφορά τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις χρησιμοποιήθηκαν στοιχεία από την έκθεση Doing Business 2013 της World Bank⁴. Η τελευταία δημοσιεύθηκε τον Οκτώβριο του 2012 και έχει συμπεριλάβει τις εξελίξεις στο μέτωπο των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων μέχρι το τέλος Μαΐου του 2012⁵. Ως αποτέλεσμα, δεν καταγράφεται η σημαντική πρόοδος που έχει σημειωθεί όσον αφορά την εφαρμογή των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων από τον Σεπτέμβριο του 2012 μέχρι σήμερα. Η έκθεση Doing Business 2014 της World Bank θα δώσει μια καλύτερη εικόνα για την πρόοδο όσον αφορά την εφαρμογή των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων.

Παράρτημα: Οι βασικές στατιστικές εξελίξεις της τελευταίας εβδομάδας

Πληθωρισμός⁶: Συνεχίστηκε τον Αυγ. 2013 η μείωση των τιμών καταναλωτή (-1,3%) με τον ρυθμό μεταβολής μάλιστα να αυξάνεται. Οι τιμές μειώθηκαν σε ετήσια βάση, για έκτο συνεχόμενο μήνα, κάτι που έχει να συμβεί από την δεκαετία του '60. Ο πληθωρισμός (ο ρυθμός μεταβολής των τιμών) μειώνεται συνεχώς από το φθινόπωρο του 2010 ως φυσική εξέλιξη της τρέχουσας μεγάλης ύφεσης, της μείωσης των εισοδημάτων και των συνθηκών περιορισμένης ρευστότητας που επικρατούν στην ελληνική οικονομία, ενώ καθώς έχει περάσει και η επίδραση της αύξησης των έμμεσων φόρων έχει περάσει σε αρνητικό έδαφος. Όσον αφορά τους φόρους είναι χαρακτηριστικό ότι και τον Αυγ. η αύξηση των τιμών στο πετρέλαιο θέρμανσης (+25,1%) είναι αυτή που έχει την μεγαλύτερη επίπτωση στο Γεν. Δείκτη, επιβαρύνοντάς τον κατά 0,88 ποσοστιαίες μονάδες. Όσον αφορά τον Εναρμονισμένο Δείκτη Τιμών Καταναλωτή τον Αυγ. 2013 σημείωσε επίσης μείωση σε ετήσια βάση κατά -1,0%, όταν στην Ευρωζώνη αυξήθηκε κατά 1,3% (Σχήμα 2). Η εσωτερική υποτίμηση είναι ακόμα πιο εμφανής στην εξέλιξη του Εναρμονισμένου ΔTK αν αφαιρέσουμε την επίδραση της μεταβολής των φόρων: τον Αυγ. 2013 στην Ελλάδα ο πληθωρισμός χωρίς την επίδραση των φόρων ήταν αρνητικός για δέκατο συνεχόμενο μήνα: -0,7% (Σχήμα 3). Ο μέσος πληθωρισμός στην Ελλάδα με βάση τον Εναρμονισμένο ΔTK αναμένουμε να διαμορφωθεί στο -0,8% το 2013.

Σχήμα 2: Πληθωρισμός Ελλάδα – Ευρωζώνη

(Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή, Ιαν. 2005 – Αυγ. 2013, % ετήσια μεταβολή)

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., EUROSTAT

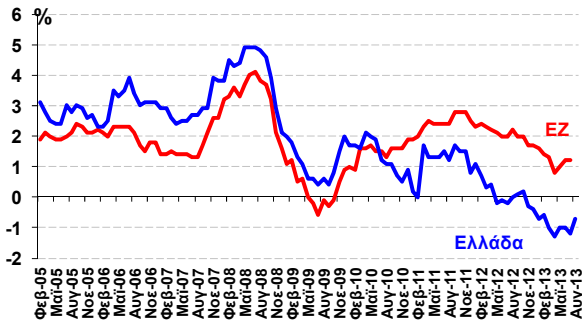
⁴ Για τη διαδικασία υπολογισμού του Δείκτη Ανταγωνιστικότητας του World Economic Forum βλέπε στη σελίδα 541 της σχετικής έκθεσης: http://www3.weforum.org/docs/WEF_GlobalCompetitivenessReport_2013-14.pdf

⁵ Βλέπε 7 Ημέρες Οικονομία (30/10/2012): http://www.eurobank.gr/Uploads/Reports/7awMERES_OIKONOMIA_3010_2012.pdf

⁶ Περισσότερες λεπτομέρειες στα δελτία τύπου της ΕΛ.ΣΤΑΤ.: http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/BUCKET/A0515/PressReleases/A0515_DKT87_DT_MM_08_2013_01_F_GR.pdf
http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/BUCKET/A0515/PressReleases/A0515_DKT90_DT_MM_08_2013_01_F_GR.pdf

**Σχήμα 3: Πληθωρισμός χωρίς την επίδραση των φόρων
Ελλάδα - Ευρωζώνη**

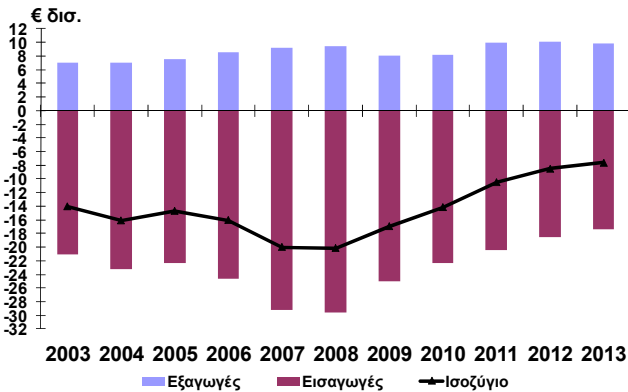
(Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή με σταθερούς φόρους, Ιαν. 2005 – Αυγ. 2013, % ετήσια μεταβολή)

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., EUROSTAT

Σχήμα 4: Εμπορευματικές Συναλλαγές

(εισαγωγές & εξαγωγές αγαθών χωρίς πετρελαιοειδή, στοιχεία Ιαν.- Ιουλ., δισ. €)

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ.

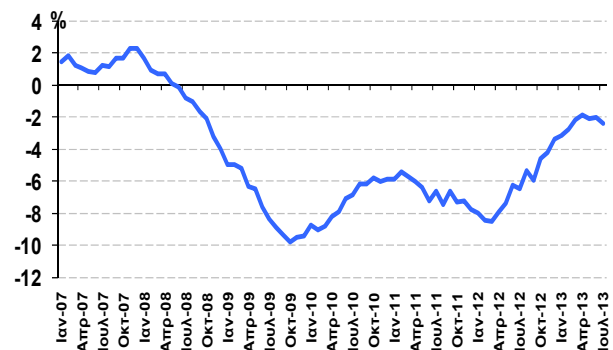
Εμπορευματικές Συναλλαγές⁷: Η ΕΛ.ΣΤΑΤ. ανακοίνωσε τις εκτιμήσεις για τις εμπορευματικές συναλλαγές του Ιουλ. 2013, όπου η επίδραση του εμπορίου πετρελαιοειδών εξακολουθεί να είναι καθοριστική ιδίως όσον αφορά τις εξαγωγές. Το έλλειμμα διαμορφώθηκε στα €1,53δισ., μειωμένο κατά 4,1% (Ιουλ. 2012: €1,59δισ.). Η μείωση αυτή επιτεύχθηκε χάρη στην αύξηση των εξαγωγών κατά 6,7% και παρά την ταυτόχρονη αύξηση των εισαγωγών κατά 2,2%. Στο επτάμηνο το έλλειμμα μειώθηκε κατά -17,5%, καθώς οι εισαγωγές μειώθηκαν κατά -5,0%, ως αποτέλεσμα της μεγάλης ύφεσης και της μείωσης της κατανάλωσης και των επενδύσεων, ενώ οι εξαγωγές αυξήθηκαν κατά +6,1%. Η μείωση στο εμπορικό ισοζύγιο, αν δεν συμπεριληφθούν τα πετρελαιοειδή είναι μεν παρόμοια (-4,4%), αλλά οι εισαγωγές παρουσιάζουν μείωση σε ετήσια βάση κατά -5,5%, ενώ οι εξαγωγές μειώνονται κατά -6,3%. Στο επτάμηνο Ιαν. 2013 – Ιουλ. 2013 το έλλειμμα του

εμπορικού ισοζυγίου χωρίς πετρελαιοειδή ήταν μειωμένο κατά -10,3% (Σχήμα 4). Η μείωση αυτή οφείλεται στην μείωση των εισαγωγών κατά -6,1%, ενώ οι εξαγωγές παρουσιάζουν και αυτές μείωση (-2,6%).

Βιομηχανική Παραγωγή⁸: Η βιομηχανική παραγωγή στην Ελλάδα τον Ιουλ. 2013 παρουσίασε μείωση 8,1% σε σχέση με τον Ιουλ. 2012 (Ιουλ.2012/2011: -3,9%). Δεν συνεχίστηκε τον Ιουλ. η ανάκαμψη στην βιομηχανική παραγωγή που παρατηρήθηκε τον Ιουν. Η μεγαλύτερη σε σχέση με πέρσι πτώση οφείλεται στην μεγάλη πτώση στην παραγωγή ηλεκτρισμού (2013/2012: -19,6%, 2012/2011: +1,2%), ενώ αντίθετα μικρότερη ήταν η πτώση στην παραγωγή των μεταποιητικών βιομηχανιών (2013/2012: -4,3%, 2012/2011: -6,2%). Στο πρώτο επτάμηνο του έτους πάντως η υποχώρηση στην βιομηχανική παραγωγή είναι μικρότερη από ότι ένα έτος πριν, αν και όχι εντυπωσιακά, μειώθηκε κατά 3,2% σε ετήσια βάση (2012/2011: -4,9%). Ο μέσος δείκτης βιομηχανικής παραγωγής δωδεκαμήνου (κινητός μέσος) είναι σε αρνητικό έδαφος από τον Ιούν. 2008 (Σχήμα 5) και τον Ιουλ. σημείωσε πτώση 2,4%.

Σχήμα 5: Γενικός Δείκτης Βιομηχανικής Παραγωγής

(μέσος δείκτης δωδεκαμήνου-κινητός μέσος, Ιαν. 2007 – Ιουλ. 2013, διορθωμένα στοιχεία με βάση τον πραγματικό αριθμό εργασιμων ημερών, % ετήσια μεταβολή)

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ.

⁷ Περισσότερες λεπτομέρειες στο δελτίο τύπου της ΕΛ.ΣΤΑΤ.: http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/BUCKET/A0902/PressReleases/A0902_SFC02_DT_MM_07_2013_01_E_GR.pdf

⁸ Περισσότερες λεπτομέρειες στο δελτίο τύπου της ΕΛ.ΣΤΑΤ.: http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/BUCKET/A0503/PressReleases/A0503_DKT21_DT_MM_07_2013_01_P_GR.pdf

Πίνακας 1: Βασικοί Δείκτες Ελληνικής Οικονομίας								
	Τελευταία Περίοδος 2012-13		Ετήσια Στοιχεία					
	Τελευταία Τιμή	Τιμή Αντίστοιχης περιόδου 2011/12	2012	2011	2010	2009	2008	2007
Μακροοικονομικοί Δείκτες								
Ρυθμός μεγέθυνσης ΑΕΠ (% ετ.μετ.)*	-3.8 (Q2 13)	-6.7 (Q1 12)	-6.40	-7.1	-4.9	-3.1	-0.2	3.5
Δημοσιονομικό Έλλειμμα (% ΑΕΠ, εκτίμηση για το 2013)	-4.5	-	-6.00	-9.8	-11.1	-15.8	-9.9	-6.8
Δημόσιο Χρέος (% ΑΕΠ, εκτίμηση για το 2013)	175.2	-	156.90	170.3	148.3	129.7	112.9	107.2
ΔΤΚ (% ετ.μετ.)	-1.3 (08/13)	1.7 (08/12)	1.5	3.3	4.7	1.2	4.2	2.9
ΔΤΚ με σταθερούς φόρους (% ετ.μετ.)	-0.7 (08/13)	0.0 (08/12)	0.1	1.3	1.4	1.1	4.2	2.9
Ανεργία (% εργατ. δυναμικού, τελευταία τιμή, μέση τιμή περιόδου)	27.6 (05/13)	23.8 (05/12)	26.4	21.0	14.8	10.2	8.9	8.9
Δείκτης Οικονομικού κλίματος (τελευταία τιμή, μέση τιμή περιόδου)	89.1 (08/13)	80.2 (08/12)	80.0	72.8	75.1	76.3	76.1	94.9
Δείκτες Ανταγωνιστικότητας								
Πραγματικός Εναρμονισμένος Δείκτης Ανταγωνιστικότητας με βάση τον ΔΤΚ (% ετ.μετ.)	-1.8 (Q1 13)	-2.3 (Q1 12)	-3.80	-0.5	-1.7	3.4	0.3	1.5
Μοναδιαίο Κόστος Εργασίας (% ετ.μετ.)	-8.0 (Q4 12)	-0.1 (Q4 11)	-8.00	-0.1	-2.0	11.6	5.0	1.5
Μέσο Κόστος Εργασίας (% ετ.μετ.)	-10.4 (Q4 12)	-14.9 (Q4 11)	-12.30	-6.0	-2.7	5.3	2.4	3.4
Καταναλωτικοί Δείκτες								
Ιδιωτική Κατανάλωση σε σταθερές τιμές	-9.6 (Q4 12)	-7.3 (Q4 11)	-	-6.9	-3.5	-3.2	-0.2	3.0
Κύκλος εργασιών στο λιαν. εμπόριο εκτός καυσίμων και λιπαντικών (% ετ.μετ.)	-5.7 (06/13)	-19.9 (06/12)	-	-8.7	-6.9	-9.3	-1.4	2.3
Νέα επιβατικά αυτοκίνητα (% ετ.μετ.)	-4.5 (08/13)	-43.8 (08/12)	-29.8	-31.0	-35.6	-17.8	-4.5	4.5
Καταναλωτική εμπιστοσύνη (τελευταία τιμή, μέση τιμή περιόδου)	-76.6 (08/13)	-65.2 (08/12)	-74.8	-74.1	-63.4	-45.7	-46.0	-28.5
Επιχειρηματικές προσδοκίες στο λιανικό εμπόριο (τελευταία τιμή, μέση τιμή περιόδου)	-21.3 (08/13)	-26.6 (08/12)	-36.1	-35.4	-33.7	-15.4	14.2	34.2
Δείκτες Βιομηχανικής Δραστηριότητας								
Βιομηχανική παραγωγή (% ετ.μετ.)	-8.1 (07/13)	-4.0 (07/12)	-3.2	-7.8	-5.9	-6.8	-8.2	2.0
Βαθμός χρησιμοποίησης εργοστασιακού δυναμικού στη βιομηχανία (τελευταία τιμή, μέση τιμή περιόδου)	64.5 (05/13)	65.2 (05/12)	64.3	67.4	68.6	70.5	75.9	77.0
Επιχειρηματικές προσδοκίες (τελευταία τιμή, μέση τιμή περιόδου)	-10.7 (08/13)	-25.4 (08/12)	-21.5	-20.6	-22.5	-28.4	-5.9	5.2
Δείκτης υπεύθυνων προμηθειών (PMI) (τελευταία τιμή, μέση τιμή περιόδου)	48.7 (08/13)	42.1 (08/12)	41.2	43.6	43.8	45.4	50.4	53.8
Δείκτες Κατασκευαστικού Κλάδου & Επενδύσεων								
Ακαθ. σχηματισμός παγίου κεφαλαίου σε σταθερές τιμές (% ετ.μετ.)	-11.4 (Q1 13)	-22.8 (Q1 12)	-17.6	-14.3	-9.2	-23.1	-5.5	13.1
Κατασκευή κατοικιών σε σταθερές τιμές (% ετ.μετ.)	-34.5 (Q1 13)	-31.2 (Q1 12)	-32.9	-23.4	-18.4	-20.2	-25.8	-5.8
Άλλες κατασκευές σε σταθερές τιμές (% ετ.μετ.)	0.7 (Q1 13)	-9.6 (Q2 12)	-8.0	-18.9	-5.9	18.2	44.3	-5.5
Ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα (άδειες, όγκος) (% ετ.μετ., σωρ. μετ.)	-55.5 (03/13)	-0.7 (03/12)	-26.1	-37.1	-24.1	-26.8	-17.3	-5.0
Δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις κατασκευές (τελευταία τιμή, μέση τιμή περιόδου)	-33.1 (08/13)	-52.6 (08/12)	-58.3	-68.3	-55.4	-39.5	-9.6	-9.2
Ισοζύγιο Πληρωμών (Τράπεζα της Ελλάδος)								
Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών (% ετ. σωρ. μετ.)	-65.8 (06/13)	-45.7 (05/12)	-72.90	-8.3	-11.0	-25.8	6.7	37.2
Εσοδα ταξιδιωτικού Ισοζυγίου (% ετ.μετ., σωρ. μετ.)	20.6 (06/13)	-5.4 (06/12)	-4.60	-2.7	-7.6	-10.6	2.8	-0.3
Εσοδα Ισοζυγίου Μεταφορών (% ετ.μετ., σωρ. μετ.)	-13.9 (06/13)	-7.4 (06/12)	-5.70	-8.6	13.8	-29.4	13.3	18.3
Ακαθ. Εξωτερικό Χρέος (% ΑΕΠ, σωρ. μετ.)	222.7 (Q1 13)	201.3 (Q1 12)	-	171.2	177.6	178.4	155.7	138.5
Εισαγωγές Εξαγωγές (ΕΛΣΤΑΤ) **								
Εξαγωγές Αγαθών (Ετ.Μετ., σωρ. μετ.)	-6.3 (07/13)	2.1 (07/12)	5.1	37.0	11.6	-18.1	4.5	3.8
Εξαγωγές Αγαθών προς ΕΕ (% ετ. μετ., σωρ. μετ.)	-2.9 (07/13)	2.7 (07/12)	-3.4	8.1	10.4	-20.1	4.1	25.0
Εξαγωγές Αγαθών προς χώρες εκτός ΕΕ (% ετ. μετ., σωρ. μετ.)	-12.0 (07/13)	13.6 (07/12)	10.5	62.2	13.5	-14.6	3.5	-20.9
Εισαγωγές Αγαθών (% ετ. μετ., σωρ. μετ.)	-5.5 (07/13)	-3.2 (07/12)	-6.0	-10.1	-3.3	-19.2	11.2	9.3
Εισαγωγές Αγαθών από ΕΕ (% ετ. μετ., σωρ. μετ.)	0.8 (07/13)	-0.4 (07/12)	-10.2	-7.3	-12.9	-17.4	5.4	16.4
Εισαγωγές Αγαθών από χώρες εκτός ΕΕ (% ετ. μετ., σωρ. μετ.)	-18.6 (07/13)	13.7 (07/12)	-1.5	-32.7	16.6	-32.7	10.9	0.6
Χρηματοδότηση του Εγχώριου Ιδιωτικού Τομέα από τα Εγχώρια ΝΧ								
Ιδιωτικός Τομέας (% ετ. μετ.)	-4.0 (07/13)	-4.9 (07/12)	-	-3.6	0.0	4.2	15.9	21.5
Επιχειρήσεις (% ετ. μετ.)	-4.6 (07/13)	-5.3 (07/12)	-	-2.5	1.1	5.2	18.9	20.8
Νοικοκυριά (% ετ. μετ.)	-3.7 (07/13)	-4.3 (07/12)	-	-4.3	-1.2	3.1	12.6	22.2
Στεγαστικά Δάνεια (% ετ. μετ.)	-3.3 (07/13)	-3.5 (07/12)	-	-2.6	-0.3	3.7	11.2	21.5
Καταναλωτική Πίστη (% ετ. μετ.)	-5.0 (07/13)	-5.9 (07/12)	-	-5.6	4.2	2.0	16.0	22.4
Μη-Εξυπηρετούμενα Δάνεια (NPLs) (% των συνολικών ακαθάριστων δανείων)	29.0 (Q1 2013)	-	-	-	10.4	7.7	5.0	4.5
Συνολική Χρηματοδότηση του Εγχώριου Ιδιωτικού Τομέα (% ΑΕΠ) ***								
Συνολική Χρηματοδότηση Επιχειρήσεων & Νοικοκυριών	114.0 (07/13)	113.8 (07/12)	-	143.1	113.4	107.8	107.2	96.7
Νοικοκυριά	56.3 (07/13)	56.0 (07/12)	-	52.4	52.0	51.7	50.3	46.7
Χρηματιστηριακοί Δείκτες****								
Γενικός Δείκτης ΧΑΑ (τελευταία τιμή, τελευταία τιμή έτους για 2007-2012)	992.8	-	907.9	680.4	1413.9	2196.2	1786.5	5178.8
Δείκτης FTSE/ASE 20 (τελευταία τιμή, τελευταία τιμή έτους για 2007-2012)	339.9	-	309.7	264.9	663.1	1125.4	932.5	2752.5
Δείκτης Τραπεζών ΧΑΑ (τελευταία τιμή, τελευταία τιμή έτους για 2007-2012)	160.9	-	226.3	262.9	1251.0	2661.7	1899.4	7296.4
Δείκτης Baltic Dry (τελευταία τιμή, τελευταία τιμή έτους για 2007-2012)	1541.0	-	699.0	1738.0	1773.0	3005.0	774.0	9143.0
Περιθώρια Αποδόσεων Ομολόγων έναντι αντίστοιχων τίτλων του Γερμανικού Δημοσίου								
Περιθώριο 10-ετούς ομολόγου (τελευταία τιμή, τελευταία τιμή έτους για 2007-2012)	821.3	-	1058.4	3313.4	950.9	238.7	227.4	32.2
Περιθώριο 5-ετούς ομολόγου (τελευταία τιμή, τελευταία τιμή έτους για 2007-2012)	-	-	0.0	5163.1	1163.1	254.2	264.3	21.2
Περιθώριο 2-ετούς ομολόγου (τελευταία τιμή, τελευταία τιμή έτους για 2007-2012)	-	-	0.0	13408.3	1134.4	211.9	240.1	26.8
Περιθώριο 5-ετούς CDS (τελευταία τιμή, τελευταία τιμή έτους για 2007-2012)	-	-	0.0	10231.4	1037.3	282.8	238.0	-
Έντοκα Γραμμάτια Ελληνικού Δημοσίου (ΕΓΕΔ)								
Μέσο επιτόκιο ΕΓΕΔ 26 εβδομάδων (% , τελευταία δημοπρασία, τελευταία δημοπρασία έτους)	4.20 (03/09/2013)	-	4.38	4.95	4.82	0.35	5.09	4.18
Μέσο επιτόκιο ΕΓΕΔ 13 εβδομάδων (% , τελευταία δημοπρασία, τελευταία δημοπρασία έτους)	4.02 (13/08/2013)	-	4.68	4.68	4.10	0.59	4.46	4.14

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή, ΟΔΔΗΧ, Τράπεζα της Ελλάδος, ECOWIN, AMECO, Bloomberg, Διεύθυνση Οικονομικών Μελετών και Προβλέψεων της Eurobank

* Μη-εποχικά διορθωμένα στοιχεία. Δεν υπάρχουν διαθέσιμα εποχικά διορθωμένα στοιχεία. Ο ρυθμός μεταβολής του ΑΕΠ για την περίοδο 2007-2010 συμπεριλαμβάνουν την σχετική αναθεώρηση της ΕΛΣΤΑΤ.

**Τα στοιχεία εισαγωγών-εξαγωγών της ΕΛΣΤΑΤ. Υπόκεινται σε συχνές αναθεωρήσεις.

***Για το ΑΕΠ το 2013 σε τιμές αγοράς χρησιμοποιήθηκε η εκτίμηση της Eurobank Research (€ 183.3 δισ.). Για την περίοδο 2007-2012 χρησιμοποιήθηκαν οι αντίστοιχες τιμές της AMECO.

****Οι τιμές των μετοχικών δεκτών, των ομολόγων και του BDI έληφθησαν στις

10/9/2013

† Σύμφωνα με το Πρόγραμμα Συμμετοχής του Ιδιωτικού Τομέα στην Ανταλλαγή Ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου (PSI) η ανταλλαγή των παλαιών ομολόγων με τα νέα έγινε στις 12/03/2012.

Ομάδα Οικονομικών Μελετών

Επιμελητής, καθηγητής Γκίκας Χαρδούβελης
Οικονομικός Σύμβουλος Ομίλου Eurobank & Επικεφαλής
Οικονομικών Ερευνών

Διεύθυνση Τρέχουσας Οικονομικής Ανάλυσης

Πλάτων Μονοκρούσος: Επικεφαλής Διεύθυνσης
Παρασκευή Πετροπούλου: Αναλύτης Αγορών G10
Γαλάτεια Φωκά: Αναλύτης Αναδυόμενων Αγορών

Διεύθυνση Οικονομικών Μελετών & Προβλέψεων

Τάσος Αναστασάτος: Ανώτερος Οικονομολόγος
Ιωάννης Γκιώνης: Ερευνητής Οικονομολόγος
Βασίλης Ζάρκος: Οικονομικός Αναλυτής
Όλγα Κοσμά: Οικονομικός Αναλυτής
Μαρία Πρανδέκα: Οικονομικός Αναλυτής
Θεοδόσιος Σαμπανιώτης: Οικονομικός Αναλυτής
Θεόδωρος Σταματίου: Ερευνητής Οικονομολόγος

Eurobank Εργασίας Α.Ε., Λ.Αμαλίας 20 & Σουρή 5, 10557 Αθήνα, τηλ +30.210.333.7365, fax: +30.210.333.7687, e-mail: Research@eurobank.gr

Eurobank Οικονομικές Μελέτες

Περισσότερες εκδόσεις μας διαθέσιμες στο
<http://www.eurobank.gr/research>

- **New Europe:** Μηνιαίο δελτίο αναφορικά με τις κύριες μακροοικονομικές εξελίξεις στις αγορές της Νέας Ευρώπης
- **Οικονομία & Αγορές:** Μηνιαία επιθεώρηση ανάλυσης και έρευνας θεμάτων που σχετίζονται με την ελληνική και τη διεθνή οικονομία
- **Global Economic & Market Outlook:** Τριμηνιαίο δελτίο αναφορικά με τις κύριες εξελίξεις στην παγκόσμια αγορά και τις προοπτικές τους

Εγγραφείτε ηλεκτρονικά στο: <http://www.eurobank.gr/research>
Ακολουθήστε μας στο twitter: http://twitter.com/Eurobank_Group

